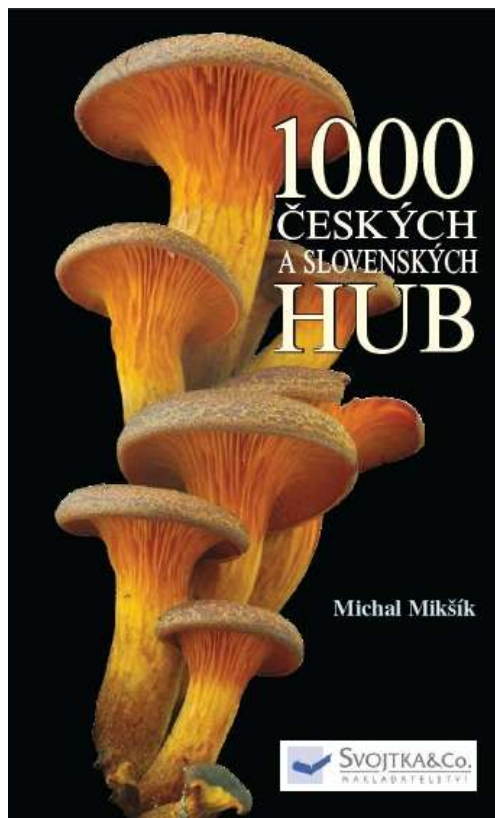

Vychází nová kniha 1000 českých a slovenských hub

Autor knihy: Michal Mikšík

Počátkem září vyšla nová kniha našeho pravidelného přispěvatele Michala Mikšíka s názvem **1000 českých a slovenských hub**, která čtenářům představuje úžasnou rozmanitost hub České a Slovenské republiky, navíc v praktickém formátu, díky kterému je možné knihu nosit s sebou do přírody. Je v ní vyobrazeno celkem 1025 druhů hub ze všech skupin, přičemž autor při výběru fotografií co nejvíce dbal na to, aby na nich bylo vidět maximální množství poznávacích znaků jednotlivých druhů hub. Do knihy přispělo svými fotografiemi téměř sto fotografů hub.

Kniha je určena zejména pokročilým houbařům, kteří se chtějí naučit poznávat nové druhy, dále amatérským i profesionálním mykologům a všem zájemcům o houby a přírodu. Každý druh je v knize představen stručným, ale výstižným popisem, včetně informací o základních mikroskopických znacích a možnostech záměny s podobnými druhy. Některé skupiny hub jsou představeny téměř vyčerpávajícím přehledem.

V knize tak najdete na 100 druhů, forem a variet hřibovitých hub, více než 60 druhů ryzců, holubinek a čirůvek. Mnoho druhů hub je knižně představeno a vyobrazeno vůbec poprvé. V úvodní části knihy navíc čtenáři najdou přehledné kapitoly o anatomii, ekologii, systematice a ochraně hub, včetně základních údajů o způsobu jejich zpracování, základní kontakty na mykologické poradny a odkazy na zajímavé internetové stránky.

Velikým bonusem knihy jsou rovněž informace ke každé fotografii, kde a kým byl daný druh nalezen a vyfotografován, a stručné info o lokalitě a její ekologii. Kniha je díky své obrazové kvalitě i nádherným fotografickým dílem, které by nemělo chybět v žádné knihovně všech milovníků přírody a hub.

Kniha vychází rovněž ve slovenské mutaci pod názvem **1000 slovenských a českých húb**, kde jejím spoluautorem a překladatelem je slovenský mykolog Vladimír Kunca.

Ukázka z knihy:

Holubinka sivá (doupňáková)

Russula grisea Fr.

VI-X

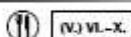
Klobouk: 5–10 široký, zpočátku vyklenutý, později plochý a na středě vmačklý, ve stáří široce prohloubený, krátce ryhovaný, modřezedý, bídlicovitě šedý s fialovým nebo na chvilku odšedlým, šedivě narůžovělým, místy okrově načernalým až olivově našedlým, vzácně celý šedozeleným, za sucha trochu ojetiný, za vlhka lepivý, s pokožkou slupčatou do 1/3, poloměru klobouku. **Lupeny:** husté, křehké, lámatvé, na okraji klobouku tupé, připevněné, bílé, pak tmavě smetanové až světle máslové a na ostří nazvě skvrnitě. **Trně:** 4–8 (10) cm vysoké, 1–2,5 cm široké, válcovité, pevné, plné, pak houbovitě ojetiný, jasně vrásčité, bílý, někdy s růžovčárčivým nádechem, vespod nazvě skvrnitě. **Dužnina:** bílá, na řezu slabě hnědnoucí. **Vůně:** nenápadná nebo ovocná. **Chuť:** mírná, v lupenech u mladých plodnic mírně palčivá. **Výtrusný prach:** smetanový. **Výtrusy:** 6,5–8×5,5–6,5 μm, široce elipsoidní až kulovité, lokálně s řetězcovitě nebo hrbáčkovitě spojenými bradavkami. **Makrochemické reakce:** FeSO₄ – žlutě oranžově. **Ekologie:** mykorrh., VI-X, pod listnatci, zvláště pod duby, bujly, habry a lipami. **Využití:** jedlý druh.

Možnost záměny: holubinka fialovočervená (*Russula torosiformis*) se liší menšími plodnicemi, trochu světlejším výtrusným prachem, méně výraznou reakcí na FeSO₄ a mikroanalýzami.

Holubinka dužnatá

Russula medullata Romagn.

(V) VI-X

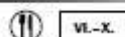
Klobouk: 5–8 (10) cm široký, zpočátku polokulovitý, dlouho s podéhnutým okrajem, někdy zprohýbaný, později nakloněný a na středě vmačklý, ve stáří krátce ryhovaný, šedozelený, modřezelavý, olivově našedlý, ocelově až modře šedý, masově hnědavý nebo s lilkově růžovými odšedlými zavilka špičavý, za sucha matný, směrem k okraji klobouku trochu ojetiný, s pokožkou slupčatou do 1/3, poloměru klobouku. **Lupeny:** v mládí husté, pak oddělené, v blízkosti třetího vidlice zprvu pevné, pak křehké, uzco připevněné, smetanové, nakonec světle okrové. **Trně:** 4–8 cm vysoké, 1–2,5 cm široké, válcovité tvrdé, plné, na konci houbovitě, jasně vrásčité, bílé, vespod nazvě skvrnitě. **Dužnina:** bílá, pevná, pak dužnatá. **Vůně:** nenápadná až slabě ovocná. **Chuť:** mírná, v lupenech u mladších plodnic někdy slabě palčivá. **Výtrusný prach:** olivový až světle žlutý. **Výtrusy:** 6,5–8,5×5–6,5 μm, vejčité až široce elipsoidní, s přívěsně tržlivými bradavkami. **Makrochemické reakce:** FeSO₄ – růžovooranžově. **Ekologie:** mykorrh., (V) VI-X, v listnatých a smíšených lesích pod osikami a březami, ale iž pod duby, zvláště na vlhčích úžlech půdy. **Využití:** jedlý druh.

Možnost záměny: holubinka kaštaná (*Russula anaetha*) se liší palčivě nuzpraskanou pokožkou klobouku a křehkým výtrusným prachem.

Holubinka trávovězelená

Russula aeruginea Lindol. in Fr.

VI-X

Klobouk: 4–10 cm široký, zpočátku polokulovitý až kulovitý, později na středě pupkovitý, nakonec plochý a široce vřetený, ve stáří krátce ryhovaný, trávově zelený, šedozelený až šedozelený, často směrem k okraji naokrovělý, někdy zcela vybledlý a místy nazvě skvrnitě, lysý, za vlhka lepkavý, s pokožkou slupčatou téměř ke středě klobouku. **Lupeny:** středně husté, tenčí, křehké, zpočátku připevněné, bílé, pak smetanové až máslové, často s nazvě skvrnitým ostřím. **Trně:** 4–8 cm vysoké, 1–2 cm široké, válcovité nebo na bázi zašlapané, zprvu pevné a plné, nakonec křehké a uvnitř houbovitě, jasně vrásčité, bílý, při bázi naokrovělý. **Dužnina:** bílá, nazvě skvrnitě skvrnitější. **Vůně:** nenápadná. **Chuť:** mírná, jen v lupenech u mladých plodnic slabě palčivá. **Výtrusný prach:** smetanový. **Výtrusy:** 7–8×5,5–6,5 μm, protáhlé elipsoidní, s přívěsně izolovanými nebo jen krátce přespojenými bradavkami. **Makrochemické reakce:** FeSO₄ – šedoněžně až růžově naoranžovělá. **Ekologie:** mykorrh., VI-X, hojně v listnatých a smíšených lesích, ale i v parcích, zvláště pod březami, ale i smrkem. **Využití:** jedlý druh.

Možnost záměny: holubinka šedozelená (*Russula pseudoaeruginea*) roste hlavně pod duby, má méně okrově šednatější klobouk a lupeny, a vejčité, hojně hrbáčkovité až pruhované třetí výtrusy.

294

